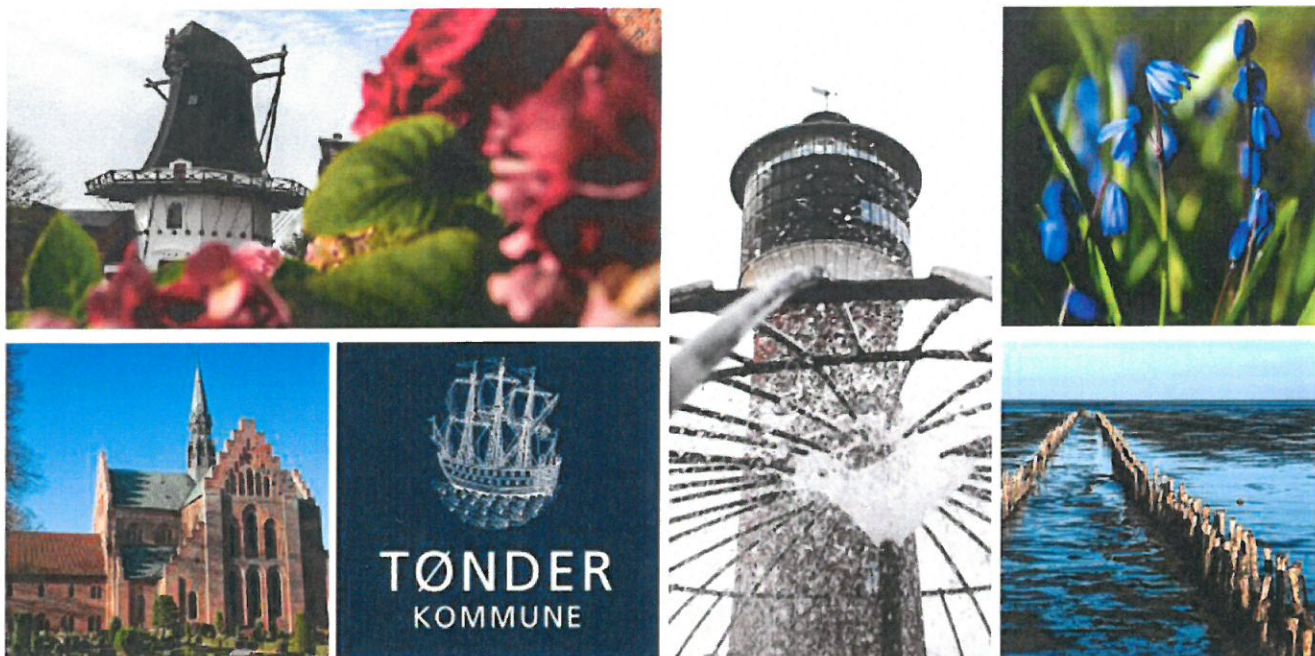

Aftale om Budget 2019

Indgået den 7. september 2018 mellem

Venstre
Socialdemokratiet
Dansk Folkeparti
Slesvigsk Parti
Det Konservative Folkeparti
Enhedslisten
Liberal Alliance
Borgerlisten
SF
Løsgænger Jens Møller

7. september 2018

Ambitiøst budget med klart prioriterede udviklingsområder

Den 7. september 2018 er der indgået et bredt forlig mellem samtlige partier i Tønders Kommunalbestyrelse.

Budgetforliget udstikker de økonomiske og indholdsmæssige rammer for budget 2019 og overslagsårene 2020 – 2022.

Forligspartierne viser med aftalen for 2019 et ambitiøst budget, hvor der investeres massivt i Kommunalbestyrelsens Visions- og Strategiplan 2018 – 2022. Med udgangspunkt i en økonomisk sund og velkonsolideret kommune er der blevet plads til at anvende betydelige midler på udvikling af velfærdsområderne.

Samlet set indeholder budgetaftalen nye driftsinitiativer for i alt 15,9 mio. kr. årligt og et anlægsprogram med nye og igangværende projekter for i alt 369,4 mio. kr. over budgetperioden.

Kommunalbestyrelsens økonomiske politik for 2019-2022 har som et væsentligt målepunkt fokus på at udnytte størst mulig andel af den aftalte ramme på serviceudgifter – dog stadig med en sund økonomisk balance mellem indtægter og udgifter.

Nærværende budgetaftale afspejler dette og skaber grundlaget for, at kommunalbestyrelsen også i årene frem kan fortsætte denne linje.

Kommunalbestyrelsens visions- og strategiplan

Forligspartierne er enige om at afsætte en pulje på 11 mio. kr. årligt til indsatsområderne i Visions- og Strategiplan 2018-2022. Målsætningen i planen er, at Tønder Kommune inden udgangen af perioden er lykkedes med

- At forbedre sundhedsprofilen
- At forbedre kvalitet i folkeskolerne og dagtilbud
- At andelen af borgere uden for arbejdsmarkedet er faldet mærkbart
- At der er sket markant vækst indenfor erhverv og turisme
- At der er skabt flere bæredygtige bosætningsmiljøer i Tønder Kommune

Forligspartierne er enige om, at de i 2019 som minimum mødes 4 gange, med henblik på fordeling af puljen og opfølgning af indsatsområderne - og med henblik på drøftelse af andre aktuelle emner; fx prioritering af uforbrugte anlægsmidler.

Driftsbudgettet

Med budgetaftalen er der enighed om at udvide serviceområderne med 15,9 mio. kr. årligt samtidig med, at KL og Regeringens ramme for serviceudgifter på 1,750 mia. kr. overholdes. De samlede serviceudgifter i 2019 udgør 1,748 mia. kr.

Driftsudvidelser

Med udgangspunkt i den samlede driftsramme, har det været muligt at prioritere øvrige udvidelser indenfor en ramme på 4,6 mio. kr. årligt. Det har blandt andet resulteret i:

- Styrkelse af indsatsen over for udsatte børn og unge
- Grødeskæring
- Indkøb af velfærdsteknologi på socialområdet
- Øget fokus på servicetilbud i byer
- Fortsat udvikling af det nære sundhedsvæsen, herunder patientskoler
- Styrke skolers og dagtilbuds tilknytning til Vadehavet og det sønderjyske område
- Opfølgning på sektorplan i Pleje & Omsorg
- Oprettelse af et SIND hus
- Fejring af genforeningen i 2020
- Handicapkørsel over grænsen

Tilpasning af ramme til serviceudgifter

For at sikre det nødvendige økonomiske råderum er det et krav, jf. den Økonomiske Politik, at der som minimum sker en tilpasning af servicerammen i forhold til den demografiske udvikling og, at rammen tilpasses i forhold til forhandlingsresultatet mellem Regering og KL.

Det har betydet, at serviceområderne er reduceret med 14,4 mio. kr., som er fordelt på alle udvalgsområder. I forhold til økonomiaftalens krav om øget effektivisering i den offentlige sektor (MEP) er der i 2019 fundet "egne" effektiviseringer på i alt 5,8 mio. kr., som kan gennemføres uden påvirkning af serviceniveauet.

Det specialiserede område

Kommunalbestyrelsen har som grundforudsætning, at de enkelte fagudvalg selv skal og kan omprioritere indenfor egen budgetramme. I den forgangne periode har fagudvalgene udvist stor vilje og evne til netop dette. I budgetforliget anerkendes det dog også, at der undtagelsesvist kan være behov for at omprioritere væsentlige budgetmidler, hvor der vedvarende er opstået en ubalance mellem indtægter og udgifter.

Kommunalbestyrelsen har derfor afsat 7,6 mio. kr. i 2019 og 5 mio. kr. i 2020 til det specialiserede socialområde, som er tilbud til børn og voksne med særlige behov.

Det forudsættes, at det samlede specialiserede område på børn og voksne set under ét har fokus på at nedbringe udgifterne og som minimum være i balance inden udgangen af 2020.

Anlægsbudgettet

Anlægsprogrammet for 2019 og 2020 er væsentligt større end normalt. I den økonomiske politik for 2019 - 2022 er målsætningen, at anlægsniveauet fastsættes således, at der er balance mellem drift og anlæg i 2022.

Der er dog enighed om at anvende 50 mio. kr. af kassebeholdningen til at finansiere den ekstraordinært store anlægsaktivitet. Heraf indgår investeringer til de højt prioriterede områder, som allerede blev i gangsat med budgetaftalen 2018

- Tønder Marsk initiativet – Et samlet projekt til næsten en 1/4 mia. kr. (Heraf medfinansiering fra Tønder Kommune i 2019 – 2021 på 43 mio. kr.)
- Ny skole i Skærbæk – samlet 90 mio. kr.

Adgangsveje og stiforbindelser til ny skole i Skærbæk

Forligspartierne er enige om at prioritere opgaven med at skabe de bedste adgangsforhold til den nye skole i Skærbæk.

Der er enighed om at omkostninger til ny vej ved Kagebøl og stiforbindelse mellem skole og Skærbækcenteret skal prioriteres inden for de i forvejen afsatte anlægsrammer på Teknik & Miljø området i 2019 og 2020. Omkostningen til forbedring af vejforholdene på Termevej finansieres via ny anlægsbevilling i 2021.

Andre investeringsområder

Facility Management

Der er enighed om at igangsætte Facility Management – hvis formål er at udnytte de kommunale antal m² optimalt og afhænde overskydende arealer - ved salg eller nedrivning. Den samlede ejendomsdrift optimeres ved at samle den kommunale ejendomsadministration under én afdeling.

Tønder Kommune har en samlet ejendomsportefølje på 254.000 m², som med ca. 37.800 borgere giver et gennemsnitligt areal på 6,7 m² pr. borger. Landsgennemsnittet er på 5,41 m².

En arealoptimering til landsgennemsnittet vil på sigt betyde, at antallet af m² reduceres med 50.000 m², svarende til et potentiale på ca. 20 mio. kr.

Forligspartierne er enige om, at der i perioden fra 2020 til 2022 skal ske en arealoptimering på ca. 20.000 m². Arealoptimeringen vil på sigt give et afkast på ca. 8 mio. kr. årligt.

Parterne er enige om at det er en stor opgave, som kræver en helhjertet indsats. På den baggrund er der enighed om at der nedsættes en politisk styregruppe til at håndtere opgaven.

Initiativer under Visions- og Strategiplan 2019-2022

Forligskredsen ønsker at igangsætte processen med udmøntning af initiativer på følgende områder.

Styrket kvalitet i folkeskolen

Kommunalbestyrelsen har formuleret en ambitiøs plan for kvalitetsudvikling af folkeskolen der skal resultere i, at folkeskolen lykkes langt bedre med at løfte elevernes faglige resultater og trivsel. Børn & Skoleudvalget skal, i tæt samarbejde med skoler, elever og forældre udarbejde en plan senest i 1. kvartal 2019, for hvordan den enkelte skole kan lykkes med at opfylde målsætningerne om kvalitetsløft og bedre trivsel.

Bæredygtige bosætningsmiljøer

Forligspartierne er enige om at styrke landdistrikts- og bosætningspolitikken.

Med henblik på at koordinere arbejdet med udmøntning af landsbyfornyelsespuljen, er parterne enige om, at landdistrikts- og bosætningsudvalget tildeles 2 pladser i det i forvejen eksisterende prioriteringsudvalg for at opnå bedre koordinering og større sammenhæng

mellem indsatserne. Derudover er det aftalt, at Teknik & Miljøudvalget fremadrettet skal inddrage Landdistrikts- og bosætningsudvalget i relevante emner.

Endvidere er der enighed om, at landdistrikts- og bosætningsudvalget skal fremsende oplæg til udmøntning fra puljen til visions- og strategiplanen med henblik på ansættelse af en landdistriktskoordinator.

Forbedret sundhedsprofil og tidlig indsats

Med henblik på at styrke Tønder kommunes sundhedsprofil, iværksættes en række tiltag på tværs af organisationen.

Socialsygeplejerske

Med henblik på at styrke den sociale og sundhedsmæssige indsats over for de socialt mest udsatte, etableres en funktion som opsøgende socialsygeplejerske, der skal arbejde med sundhedsvejledning, henvisning af borgere til rette tilbud, motivering til behandling mv.

Tilbud målrettet familier med småbørn

For yderligere at støtte den tidlige forebyggende indsats til støtte for familier med småbørn samt tidlige indsatser i dagtilbud og skoler, iværksættes tiltag der i særlig grad medvirker til at supplere indsatserne i sundhedsplejen.

Ovennævnte forslag oversendes til yderligere kvalificering i relevante fagudvalg med henblik på at styrke den generelle tidlige indsats og Sundhedsprofilen.

Udmøntning af disse initiativer sker – som tidligere beskrevet - via puljen til visions og strategiplanen efter indstilling fra forligspartierne til godkendelse i Kommunalbestyrelsen.

Analyse og undersøgelsesområder

Forligskredsen er enige om at undersøge mulige reduktioner og effektiviseringer indenfor det administrative område i Tønder Kommune, herunder også Tønder kommunes forbrug af eksterne konsulenter.

Som grundlag ønskes udarbejdet en opstilling over opgaveområder samt ressourcefordeling indenfor administrationen. Derudover udarbejdes en opstilling over allerede gennemførte effektiviseringer indenfor området de seneste 5 år.

På denne baggrund foretages en analyse af mulige yderligere tilpasninger og effektiviseringer.

Økonomiudvalget forestår opgaven idet opstilling og analyse skal være færdig inden 1. september 2019, således at eventuelle ændringer og tilpasninger kan indarbejdes i budgetlægningen for 2020

Øvrige nye udviklingsinitiativer

Hjemsted Danernes Verden – Udvikling og perspektiv

Tønder kommune betragter Danernes Verden som et væsentligt element i kommunens generelle oplevelsestilbud hvor Nationalpark Vadehavet, områdets historie og moderne oplevelsestilbud finder sammen på fornemmeste vis. Kommunalbestyrelsen ønsker fortsat at understøtte udviklingen af området med et årligt driftstilskud på 2,6 mio. kr.

Inden udgangen af 1. kvartal i 2019 lægges op til, at bestyrelse og Tønder Kommune forbereder en ny 4 årig aftale for perioden 2020 – 2023. Aftalen skal indeholde et langsigtet udviklings- og anlægsperspektiv for Hjemsted Danernes Verden, der indeholder fastsatte succeskriterier, der skal opfyldes i løbet af kontraktperioden.

Masterplan TSFC

Der er enighed om at afsætte 0,6 mio. kr. til udarbejdelse af en masterplan for området ved Tønder Sport og Fritidscenter, som søges finansieret indenfor eksisterende ramme. Masterplanen forventes at foreligge til budgetlægningen for 2020.

Zeppelin-oplevelses og formidlingscenter

Til det videre udviklingsarbejde med at etablere et anerkendt oplevelses- og formidlingscenter på internationalt niveau med fokus på Zeppelinere samt øvrig 1. verdenskrigshistorie, afsættes en pulje på 0,5 mio. kr. der finansieres af uforbrugte overførte midler i 2018.

Samtidig afsættes der i 2019 et beløb på 0,1 mio. kr. som driftstilskud til Garnisons- og Zeppelin museet.

Udviklingsplan Rømø

Forligskredsen er enige om at afsætte en ramme til igangsætning af de foreslåede initiativer i udviklingsplanen for Rømø.

Udviklingsplanen er kommet til veje via inddragelse af alle interessenter på Rømø, og planen peger på en række initiativer der bakker op om Rømons potentiale som turismedestination.

Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2019 og 2020 og 1,5 mio. kr. i 2021.

Den videre proces

Ved aftalens indgåelse er der flere forhold, der endnu er ukendte. Det drejer sig blandt andet om kommunernes samlede overholdelse af rammerne til service og anlæg.

En væsentlig del af Tønder Kommunes bloktilskud er betinget af, at aftalen overholdes. Hvis tallene på landsplan gør, at der er behov for at overveje budgetaftalen mødes forligspartierne.

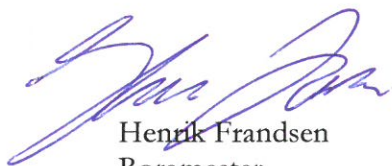
Budgetaftalen danner udgangspunkt for budgettet, som sendes til 1. behandling og herefter sendes i høring.

Forligspartierne mødes efter, at aftalen har været i høring og tager stilling til eventuelle ændringer, som følge af høringssvar og samlet aftaleoverholdelse.

Forligspartierne har aftalt at mødes når finanslovsaftalen for 2019 foreligger og tager stilling til eventuelle virkninger på budgetaftalen.

Tønder den 7. september 2018

Henrik Frandsen
Borgmester

Preben Linnet
Venstre

Bent Paulsen
Dansk Folkeparti

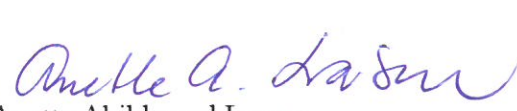
Eike Albrechtsen
Socialdemokratiet

Jørgen Popp Petersen
Slesvigsk Parti

Anette Abildgaard Larsen
Det Konservative folkeparti

Holger Jens Petersen
Enhedslisten

Claus Hansen
Liberal Alliance

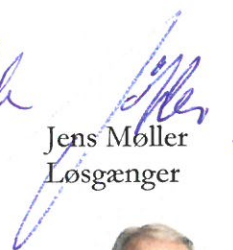
Thomas Ørting Jørgensen
Borgerlisten

Mathilde Ziefeldt
SF

Jens Møller
Løsgænger

